

Sygn. akt III KRS 17/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący)
SSN Maciej Pacuda (sprawozdawca)
SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania P. W.
od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia [...] w przedmiocie
przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na trzy stanowiska
sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W., ogłoszone w Monitorze Polskim,
z udziałem W. K., M. P. i M. W.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 lipca 2014 r.,

- 1. odwołanie oddala w części dotyczącej kandydatów wymienionych w punkcie 1 zaskarżonej uchwały,**
- 2. odrzuca odwołanie w pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą Nr [...] podjętą w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na trzy stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W., ogłoszone w Monitorze Polskim na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 i art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej

Radzie Sądownictwa (Dz. U. Nr 126, poz. 714), postanowiła: w punkcie 1. przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W. kandydatury: asystent W. K., asystent M. P. i asystenta M. W., a w punkcie 2. nie przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W. pozostałych kandydatur oraz umorzyć postępowanie w stosunku do części z nich.

W uzasadnieniu powyższej uchwały Krajowa Rada Sądownictwa wyjaśniła, że na trzy wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W., ogłoszone w Monitorze Polskim, zgłosiło się stu dwudziestu dwóch kandydatów wyżej wymienionych.

Krajowa Rada Sądownictwa, podejmując niniejszą uchwałę, kierowała się kryteriami wyrażonymi w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa. Dlatego uwzględniła przede wszystkim uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacyjne, ich doświadczenie zawodowe oraz oceny ze studiów i egzaminów zawodowych, a także opinie przełożonych i uzyskane poparcie środowiska sędziowskiego.

Rada podkreśliła, iż procedura wyboru kandydata na urząd sędziego ma charakter konkursowy. Krajowa Rada Sądownictwa ma za zadanie wybrać najlepszego spośród bardzo dobrych i dobrych kandydatów. Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy, Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że w obecnej procedurze nominacyjnej najlepszymi kandydaturami spośród wszystkich osób ubiegających się o trzy wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W. są kandydatury: asystent W. K., asystent M. P. oraz asystenta M. W.

Asystent W. K. wykonywała czynności zawodowe w różnych wydziałach sądu rejonowego, a obecnie wykonuje je w wydziale odwoławczym sądu okręgowego. Posiada doświadczenie przy sporządzaniu projektów orzeczeń i uzasadnień zarówno w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, odwoławczym, jak również wykonawczym. Kandydatka uzyskała wyróżniającą ocenę kwalifikacyjną sporządzoną przez sędziego wizytatora oraz została bardzo dobrze zaopiniowana

przez przełożonych i sędziów, z którymi współpracuje, wykonując czynności asystenta sędziego.

Asystent M. P. posiada doświadczenie zawodowe, które zdobyła pracując jako asystent sędziego w wydziałach grodzkim i karnym sądu rejonowego. Posiada doświadczenie przy sporządzaniu projektów orzeczeń i uzasadnień w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, odwoławczym oraz wykonawczym. Uzyskała wyróżniającą ocenę kwalifikacyjną sporządzoną przez sędziego wizytatora oraz bardzo dobre oceny przełożonych i sędziów, z którymi współpracowała jako asystent. Projekty orzeczeń i uzasadnień sporządzane przez kandydatkę dotyczyły często spraw trudnych pod względem dowodowym lub prawnym. Ponadto w okresie studiów angażowała się w różnego rodzaju projekty społeczne, m.in. udzielała porad prawnych w ramach funkcjonującej na Uniwersytecie W. „Kliniki Prawa” oraz współpracowała z Fundacją Dzieci Niczyje przy realizacji projektu „Osoba towarzysząca w procesie sądowym”, zdobywając w ten sposób dodatkowe doświadczenia związane ze stosowaniem prawa w praktyce. Kandydatka ukończyła również studia podyplomowe.

Asystent M. W. zdobył doświadczenie zawodowe, pracując początkowo jako etatowy aplikant sądowy w różnych sądach okręgowych. Obecnie jest zatrudniony na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w W., gdzie początkowo wykonywał czynności zawodowe w wydziale pierwszoinstancyjnym (Wydział Gospodarczy), zaś obecnie wykonuje te czynności w wydziale drugoinstancyjnym (Wydział Cywilny Odwoławczy). Kandydat uzyskał wyróżniającą ocenę kwalifikacyjną. Zdaniem sędziego wizytatora, posiada on ponadprzeciętne przygotowanie w zakresie metodyki pracy i sporządzanych projektów orzeczeń i uzasadnień. Kandydat ukończył również studia podyplomowe, uczestniczy w szkoleniach oraz biegle posługuje się językiem angielskim.

Rada brała pod uwagę, że część spośród pozostałych kandydatów biorących udział w konkursie również uzyskała wyróżniającą ocenę kwalifikacyjną i bardzo dobre opinie przełożonych, przy czym kwalifikacje zawodowe tych osób - w ocenie Rady - nie są wyższe, czy też bardziej odpowiednie od kwalifikacji posiadanych przez kandydatów przedstawianych z wnioskiem o powołanie.

Krajowa Rada Sądownictwa brała również pod uwagę uzyskane przez kandydatów oceny z ukończenia wyższych studiów prawniczych oraz egzaminu zawodowego.

Asystent W. K. ukończyła wyższe studia prawnicze z oceną bardzo dobrą, zaś egzamin sędziowski złożyła z oceną dobrą plus.

Asystent M. P. ukończyła wyższe studia prawnicze z oceną bardzo dobrą, zaś egzamin sędziowski złożyła z oceną dobrą.

Asystent M. W. ukończył wyższe studia prawnicze oraz złożył egzamin sędziowski z ocenami bardzo dobrymi.

Część spośród pozostałych kandydatów biorących udział w konkursie uzyskała nieznacznie lepsze oceny z egzaminu zawodowego niż asystent W. K. i asystent M. P., przy czym w ocenie Rady nie był to czynnik różnicujący te kandydatury w stopniu, który mógłby wpłynąć na wynik konkursu.

Krajowa Rada Sądownictwa brała także pod uwagę poparcie środowiska sędziowskiego.

Każda z kandydatur przedstawianych z wnioskiem o powołanie uzyskała zdecydowane poparcie na Kolegium Sądu Okręgowego w W. oraz podczas głosowania na Zgromadzeniu Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w W.

Krajowa Rada Sądownictwa zauważyła, że część spośród kandydatur nieprzedstawionych z wnioskiem o powołanie uzyskała nieco większą liczbę punktów poparcia na Kolegium Sądu Okręgowego w W. od kandydatury asystenta M. W., przy czym różnica poparcia była niewielka i nie przekroczyła w żadnym przypadku 2 punktów. Także na Zgromadzeniu Przedstawicieli Sędziów niektórzy kandydaci uzyskali lepszy wynik głosowania, z tym że tutaj również różnica w głosach nie była duża i wynosiła - w zależności od kandydata - nie więcej niż 10 głosów poparcia.

W ocenie Rady, przedstawione powyżej różnice w głosowaniu są niewielkie i nie mogą stanowić kryterium, które samodzielnie przesądziłoby o wyniku konkursu, zwłaszcza że każda z kandydatur przedstawianych z wnioskiem o powołanie również uzyskała zdecydowane poparcie środowiska sędziowskiego.

Krajowa Rada Sądownictwa podkreśliła, że o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydatur asystent W. K., asystent M. P. oraz asystenta M. W. z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego Sądu Rejonowego w W. zdecydował całokształt okoliczności sprawy, w szczególności ich wysokie kwalifikacje zawodowe, stosunkowo duże doświadczenie zawodowe, wyróżniające oceny sędziów wizytatorów oraz bardzo dobre opinie przełożonych, a także zdecydowane poparcie środowiska sędziowskiego.

W opinii Krajowej Rady Sądownictwa, kandydatury osób nieprzedstawianych z wnioskiem o powołanie, nie spełniają w takim stopniu kryteriów z art. 35 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, jak kandydaci przedstawieni z wnioskiem o powołanie.

Uczestnik postępowania referendarz P. W. zaskarżył w całości uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] zarzucając jej naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: (-) art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, przez zaniechanie dokonania oceny kwalifikacji odwołującego się i niezastosowanie ustawowych kryteriów oceny przy ustaleniu kolejności kandydatów na liście kandydatów rekomendowanych do objęcia urzędu sędziowskiego; (-) art. 33 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, przez zaniechanie wszechstronnego rozważenia sprawy, w tym zgromadzonych w sprawie dokumentów dotyczących odwołującego.

Mając powyższe naruszenie prawa na względzie, odwołujący się wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.

W uzasadnieniu odwołania jego autor podniósł, iż najważniejszym kryterium wymienionym w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS są kwalifikacje kandydata. W przepisie tym nie zawężono pojęcia kwalifikacji jedynie do kwalifikacji zawodowych. W związku z tym należy przyjąć, że oprócz kwalifikacji zawodowych, a więc wykształcenia i wiedzy posiadanej przez kandydata, obejmuje ono również uzdolnienia czy predyspozycje niezbędne do wykonywania zawodu sędziego, wiążące się z takimi cechami charakteru, jak np. niezależność, brak podatności na wpływy, umiejętność podejmowania decyzji, samodzielność w organizowaniu pracy, rzetelność w wykonywaniu obowiązków.

W opinii odwołującego się, posiada on większe kwalifikacje zawodowe niż rekomendowani na trzy stanowiska sędziowskie, ponieważ po pierwsze oprócz studiów prawniczych ukończył inne studia magisterskie, a także zdał dodatkowo inny państwowy egzamin zawodowy, a mianowicie egzamin radcowski, brał także udział w szkoleniach w zakresie ksiąg wieczystych dla sędziów i referendarzy sądowych, prawa gospodarczego oraz europejskiego prawa gospodarczego, których to przymiotów nie posiadają rekomendowani kandydaci. Odwołujący się posiada również większe doświadczenie zawodowe i życiowe. Doświadczenie zawodowe nie obejmuje bowiem tylko doświadczenia w sądownictwie, ale także wszelkie inne doświadczenie, które byłoby przydatne w służbie sędziowskiej. Miedzy innymi odwołujący się posiada 3-letnie doświadczenie zawodowe w bankowości oraz ponad 8-letnie doświadczenie z racji służby w Służbie Więziennej. W Służbie Więziennej odwołujący się wykonywał czynności z zakresu postępowania wykonawczego i odbył szkolenia w zakresie czynności administracyjnych wykonywanych wobec osadzonych w aresztach śledczych i zakładach karnych, a także szkolenie w zakresie obsługi systemu ewidencjonującego okresy tymczasowego aresztowania i okresy odbywania kary pozbawienia wolności. Ponadto, odwołujący się zdał na wyższą ocenę egzamin sędziowski niż jeden z kandydatów, żaden z nich nie zdał z kolei innego państwowego egzaminu zawodowego.

Zdaniem odwołującego się, eksponowane w uchwale udzielanie porad prawnych i zdobywanie doświadczenia w ramach aplikacji nie powinno mieć w zasadzie większego, przesądzającego znaczenia, gdyż w istocie nie mówi nic o przydatności kandydata na urząd sędziego.

Odwołujący się postawił też tezę, że jego kandydatura nie zyskała poparcia tylko z tego powodu, że nie wykonywał czynności jako asystent sędziego i nie pracuje w okręgu w./.../. Odwołujący się podzielił poglądy przedstawione przez M. Niezgódkę - Medek w Komentarzu do ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa z 2013 r., które krytycznie odnoszą się do zbyt dużego wpływu poparcia środowiska sędziowskiego dla kandydata na ostateczny wybór Rady. Jego zdaniem, mając na uwadze obecnie obowiązujące rozwiązania zawarte w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, trzeba stwierdzić, że poparcie środowiska w świetle tego przepisu nie powinno mieć

przesądającego znaczenia. Takie znaczenie ma bowiem ocena kwalifikacji kandydata. Tym samym, zdaniem odwołującego się, że Rada naruszyła art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, przez niewłaściwie jego zastosowanie wskutek przyjęcia, że rekomendowani kandydaci posiadają wyższe kwalifikacje, wobec czego kandydatura odwołującego została pominięta.

Zdaniem odwołującego się, uchwała Rady nie znajduje oparcia w materiałach źródłowych, albowiem odwołujący się posiada większe kwalifikacje zawodowe, wskazane wyżej.

Krajowa Rada Sądownictwa w odpowiedzi na odwołanie podniosła, że procedura wyboru kandydata na urząd sędziego ma charakter konkursowy. Krajowa Rada Sądownictwa, kierując się kryteriami ustawowymi, ma za zadanie wybrać najlepszych spośród dobrych i bardzo dobrych kandydatów. Zespół rekomendujący kandydatów Krajowej Radzie Sądownictwa uwzględniła załączone do przekazanych wniosków uczestników postępowania: ocenę kwalifikacyjną kandydata, opinie przełożonych, rekomendacje, doświadczenie zawodowe, publikacje, opinię kolegium właściwego sądu, ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów oraz inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia kandydata.

Zdaniem Rady, zarzut podniesiony przez autora odwołania odnoszący się do art. 33 ust 1 oraz art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa jest niezasadny. Krajowa Rada Sądownictwa przy wyborze kandydatów na trzy wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W. kierowała się głównie opiniami sędziów wizytatorów oraz sędziów współpracujących z kandydatami, które w wypadku przedstawionych kandydatów były wyróżniające. Kolejnymi kryteriami, jakie brała pod uwagę Rada, był dotychczasowy dorobek zawodowy kandydatów, staż pracy, w tym również oceny ze studiów i egzaminów zawodowych, a także opinie Kolegium i Zgromadzenia. Krajowa Rada Sądownictwa dołożyła wszelkich starań, ażeby wszystkie kandydaty zostały rozpatrzone w sposób sprawiedliwy i obiektywny, z zachowaniem obowiązujących kryteriów. Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że wszyscy kandydaci posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe. Rada stwierdziła jednak, że ze wszystkich osób ubiegających się o stanowisko sędziego Sądu

Rejonowego w W., przy uwzględnieniu całościowo każdego z kryteriów rozpatrzonych przez Radę, na wyróżnienie zasługują W. K., M. P. oraz M. W.

Dokonując takiego wyboru, Rada miała w głównej mierze na uwadze wysoką wydajność pracy tych kandydatów. Zdaniem Rady, są to osoby posiadające bardzo dobre przygotowanie do sprawnego rozpoznawania spraw. Posiadają rozległą wiedzę prawniczą z zakresu prawa materialnego oraz procesowego. Ponadto są to osoby bardzo sumienne, pracowite i zaangażowane. Wszystkie wyżej wymienione argumenty świadczą o tym, że autor odwołania, pomimo że posiada stosunkowo długi staż pracy, dodatkowe egzaminy oraz szkolenia, w niniejszym postępowaniu konkursowym ustępuje walorom zawodowym oraz osobowościowym kontrkandydatów przedstawionych z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie Sąd Najwyższy uważa za stosowne przypomnieć, że zgodnie z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714, dalej ustawa o KRS), uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał Rady dotyczy zatem uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c. ustanawiającym przymus adwokacko – radcowski w występowaniu przed tymże Sądem. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej determinuje więc sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania.

Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania.

Jeśli zaś chodzi o podstawy odwołania od uchwał Rady, to zdaniem Sądu Najwyższego zasadniczo nie ma zastosowania w tym zakresie art. 398³ § 1 k.p.c. regulujący kwestię podstaw kasacyjnych, gdyż w przypadku odwołań od uchwał Rady podstawy te są określone w art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, który stanowi, że odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym jak i z przepisami postępowania. Oczywiście nie będą to przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, gdyż stosowanie tych przepisów w postępowaniu przez Radą wyłącza art. 2 ustawy o KRS. Nie są to również przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, albowiem z treści jego art. 1 jednoznacznie wynika, że Kodeks postępowania cywilnego reguluje postępowanie sądowe w wymienionych w tym przepisie kategoriach spraw, a nie postępowanie przed innymi organami władzy państwowej, w dodatku mającymi – jak postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa – charakter publiczny. Szczegółowe zasady postępowania przed Radą w indywidualnych sprawach są unormowane w przepisach rozdziału 3 obecnie obowiązującej ustawy o KRS i to one mogą stanowić punkt odniesienia dla podnoszonych w odwołaniach od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa zarzutów naruszenia przepisów proceduralnych. Naruszenia te muszą przy tym mieć istotny wpływ na wynik sprawy, odzwierciedlony w treści zaskarżonej uchwały. Tak sformułowane podstawy zaskarżenia wyznaczają z kolei zakres kognicji Sądu Najwyższego w tej kategorii spraw.

Sąd Najwyższy w obecnym składzie uznaje przy tym za nadal aktualny pogląd judykatury wyrażany na gruncie art. 13 ust. 2 dawnej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.), będącego odpowiednikiem art. 44 ust. 1 obecnej ustawy o KRS, zgodnie z którym zakres kognicji Sądu Najwyższego w ramach oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego

(a tym bardziej jego kontrkandydatów). Przedmiotem badania ze strony Sądu Najwyższego pozostaje zatem procedura podejmowania uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 lipca 2009 r., III KRS 7/09 i III KRS 11/09, niepublikowane, oraz z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011, nr 11, poz. 93). Wypada również dodać, iż jak zauważył Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 maja 2008 r., SK 57/06 (OTK – A 2008, nr 4, poz. 63), ani szczególna, konstytucyjna, pozycja ustrojowa KRS, ani fakt, że w myśl art. 12 ust. 5 ustawy o KRS w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, nie odbierają postępowaniu przed Radą w sprawach indywidualnych, dotyczących powołania na stanowiska sędziowskie, charakteru postępowania administracyjnego. Przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. I jako taka powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności, przestrzegania stosownych procedur prawnych. Zgodzić się natomiast należy ze stanowiskiem, że merytoryczna ingerencja sądu w rozstrzygnięcia Rady byłaby niedopuszczalna, wkraczałaby bowiem w sferę szczególnego władztwa Rady, wynikającego z samych norm konstytucyjnych. Jednakże kontrola sądowa przestrzegania praw obywateli, w rozważanym wypadku praw wynikających z art. 60 Konstytucji RP, tj. prawa równego dostępu do służby publicznej, a zatem w sprawach prowadzenia naboru na podstawie przejrzystych kryteriów selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej, jest, w myśl art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, konieczna.

W konsekwencji takiego ukształtowania kognicji Sądu Najwyższego w zakresie kontroli nad postępowaniem dotyczącym przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie sędziego, kontrola sądowa obejmuje w szczególności badanie, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata oraz procedur postępowania związanych z oceną kandydaty i przedstawiania wniosku Prezydentowi. Analiza tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, obejmuje także kontrolę przestrzegania przez Radę innych wymagań prawnych, w tym np. ustawowych

warunków powoływania na stanowisko sędziego, sprecyzowanych w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) oraz ogólnych reguł proceduralnych obowiązujących w postępowaniu przed tym organem, określonych w przepisach rozdziału 3 ustawy o KRS.

Przechodząc do oceny podstaw odwołania wniesionego w niniejszej sprawie od uchwały Rady z dnia [...] Sąd Najwyższy stwierdza, że jest ono nieuzasadnione.

Odwołujący się P. W. oparł swoje odwołanie od przedmiotowej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa na zarzutach naruszenia przepisów art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy o KRS.

Artykuł 33 ust. 1 ustawy o KRS zobowiązuje Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach należących do jej kompetencji, wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. Naruszenie tego przepisu może zatem polegać na pominięciu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z owej dokumentacji lub wyjaśnień, albo dokonaniu ustaleń sprzecznych z tymże materiałem. Natomiast w myśl art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: 1) doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; 2) opinie kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Warto przy tym zauważyć, że ów katalog (adresowany w pierwszej kolejności do zespołu Rady przy sporządzaniu listy rekomendowanych kandydatów) nie ma wyczerpującego charakteru i - poza wyeksponowaniem oceny kwalifikacji kandydatów – w żadnym razie nie hierarchizuje przymiotów, jakimi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o to stanowisko. Co do samych kwalifikacji kandydatów należy z kolei podkreślić, że przepis nie precyzuje tego pojęcia. Z pewnością jednak nie można utożsamiać go tylko z wymaganiami stawianymi kandydatom w przepisach ustawy o ustroju sądów powszechnych, gdyż te wyznaczają jedynie minimum standardów dla osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego. Chodzi więc raczej o uwzględnienie w ocenie kandydatów - poza owym ustawowym minimum – dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i

praktyczne umiejętności potrzebne do wykonywania tego zawodu, jak np. wyniki ukończenia studiów i egzaminu sędziowskiego, uzyskane stopnie naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowana w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowana przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedza prawnicza, sposób organizowania pracy i wywiązywania się z obowiązków, itp. Aktualny pozostaje zatem pogląd judykatury, ukształtowany na podstawie przepisów dawnej ustawy o KRS z dnia 27 lipca 2001 r., w myśl którego w przypadku ubiegania się kilku osób o jedno stanowisko sędziowskie wskazane jest wyjaśnienie w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych przez Radę kryteriów oceny. Zakres rozważań dotyczących poszczególnych kandydatów może być przy tym zróżnicowany w zależności od potrzeb, wobec czego nie jest konieczne uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z przyjętych kryteriów oceny. Decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011, nr 1, poz. 93; z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271 i z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10, LEX nr 678015). Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela także pogląd wyrażony w wyroku z dnia 21 sierpnia 2012 r., III KRS 21/12 (dotychczas niepublikowanym), że pominięcie w uzasadnieniu kwestionowanej uchwały omówienia wszystkich dokumentów załączonych przez skarżącą do jej zgłoszenia, nie oznacza, iż zostały pominięte one przez Radę i że wobec tego ocena przedmiotowej kandydatury miała charakter dowolny i wybiórczy. Takie szczegółowe i opisowe przedstawienie wszystkich dokumentów analizowanych przez Radę w odniesieniu do wszystkich kandydatów, w tym (osoby) odwołującej się, byłoby - jeśli w ogóle możliwe do zrealizowania - to znacznie utrudnione ze względów technicznych. Uzasadnienie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa ograniczone do szczegółowego przedstawienia kandydatur wybranych w głosowaniu nie stanowi naruszenia prawa również i z tej przyczyny, że uchwała jest aktem podejmowanym przez organ kolegialny. Wyniki takiego głosowania zaś trudno przedstawić w formie uzasadnienia, choćby z tego względu, że niemożliwe jest jednoznaczne ustalenie rzeczywistych intencji głosujących. W takim przypadku kontrola sądowa musi ograniczyć się do oceny, czy zachowane były podstawowe

reguły proceduralne. Jest to sytuacja podobna do spotykanej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi w sprawach zainicjowanych wniesieniem odwołania od decyzji Centralnej Komisji do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w przedmiocie nadania stopnia naukowego i tytułu naukowego, w których sąd administracyjny nie jest kompetentny do merytorycznej kontroli recenzji stanowiących podstawę decyzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1996 r., III ARN 86/95, OSNAPiUS 1996 nr 21 poz. 315; wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 października 1999 r., I SA 813/99, LEX nr 46279; z dnia 22 listopada 2007 r., I SA/Wa 1292/07, LEX nr 433773 i z dnia 30 maja 2008 r., I OSK 212/08, LEX nr 505357 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 maja 2010 r., I SA/Wa 106/10, LEX/el. 2010, z glosą M. Karpiuka).

Rozpatrując i oceniając kandydatury zgłoszone na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym, Krajowa Rada Sądownictwa dysponowała obszerną dokumentacją dotyczącą poszczególnych osób biorących udział w konkursie oraz listą rekomendacyjną zespołu Rady, sporządzoną po zapoznaniu się z tą dokumentacją. Oczywiście jest zaś to, że uzasadnienie uchwały Rady nie mogło być powtórzeniem treści całego zgromadzonego materiału sprawy.

Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały jednoznacznie wynika jednak, iż Krajowa Rada Sądownictwa, rozpatrując kandydatury na wakujące stanowiska sędziowskie, wzięła pod uwagę wszystkie okoliczności dotyczące poszczególnych uczestników postępowania, rzutujące na ocenę ich predyspozycji do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, zwłaszcza te, o których mowa w powołanym wcześniej art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, a więc kwalifikacje i doświadczenie zawodowe kandydatów, (wszystkie) opinie wizytatorów i przełożonych, rekomendacje oraz wyniki głosowań organów samorządu sędziowskiego. Wbrew twierdzeniom odwołującego się, kryteria, którymi kierowała się Rada, podejmując decyzję o przedstawieniu Prezydentowi RP konkretnych osób z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, są wyraźnie określone w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały i wynikają ze szczegółowego umotywowania przyczyn dokonanego wyboru. Są nimi: uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacyjne, ich doświadczenie zawodowe oraz oceny ze studiów i egzaminów

zawodowych, a także opinie przełożonych i uzyskane poparcie środowiska sędziowskiego.

Jednocześnie podkreślono, że te same wymagania zastosowano wobec pozostałych uczestników postępowania, z których żaden nie spełniał łącznie tychże kryteriów w taki stopniu, jak zwycięzcy konkursu. Jednym z elementów owej oceny było też poparcie organów samorządu sędziowskiego. Warto zauważyć, że aczkolwiek wyniki głosowania na kolegium i zgromadzeniu ogólnym sędziów właściwego sądu nie wiążą Krajowej Rady Sądownictwa w ocenie kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, to jednak są one istotne z punktu widzenia art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS jako jedno z ustanowionych przez ustawodawcę kryteriów oceny i dlatego rozważania skarżącego o zawodności tego kryterium *de lege lata* nie mogą być brane pod uwagę. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego trafnie wskazano nawet, że Rada powinna umotywować swój wybór, gdyby dotyczył on osoby, która uzyskała mniejsze poparcie środowiska zawodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271).

Zaprezentowana w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały ocena kandydatów, wbrew odmiennemu stanowisku odwołującego się, jest zatem wynikiem wszechstronnego rozważenia przez Krajową Radę Sądownictwa wszystkich aspektów sprawy i nie można przypisać jej cech dowolności, która stanowiłaby naruszenie art. 33 ust. 1 ustawy o KRS.

Podniesiony w odwołaniu zarzut sprzeczności powyższej uchwały z art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 i art. 33 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa jest także bezzasadny. Podstawą odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nie mogą być - stanowiące wyraz subiektywnych odczuć skarżącego - zarzuty, które dotyczą ustalenia faktów lub oceny dowodów w sprawie (art. 398³ § 3 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa). A taki właśnie charakter mają wyrażone przez odwołującego się przekonania o wyższości jego kwalifikacji, co – jak zauważyła Rada – nie wynika z materiału źródłowego. Dokonywana przez Sąd Najwyższy kontrola sądowa nie stwarza natomiast podstaw do wkraczania w zakres kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa w tych kwestiach, ponieważ mogłoby to oznaczać naruszenie konstytucyjnych uprawnień i

kompetencji Rady wynikających z art. 179 Konstytucji RP. Wyklucza to dalszą ingerencję Sądu Najwyższego w dokonany przez Radę wybór kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie.

Sąd Najwyższy uznaje, iż samo niezadowolenie lub subiektywne poczucie pokrzywdzenia kandydata do objęcia wolnego stanowiska sędziego nie stanowi uzasadnionej lub usprawiedliwionej podstawy odwołania od uchwały KRS o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie na wakujące stanowisko sędziowskie. Weryfikacja kwalifikacji poszczególnych kandydatów ubiegających się o stanowiska sędziowskie należy do Rady, a podstaw do twierdzenia, że zostały przekroczone granice swobodnego uznania, nie mogą stanowić odmienne - z natury subiektywne - zapatrywania w odniesieniu do własnych osiągnięć, walorów i przymiotów.

Odnosnie do granic zaskarżenia określonych w rozpatrywanym odwołaniu wypada natomiast stwierdzić, że odwołanie to dotyczy całości uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 stycznia 2014 r. Tymczasem, odwołujący się mógł zaskarżyć tę uchwałę wyłącznie w takim zakresie, w jakim odnosi się ona do kandydatów, których Rada postanowiła przedstawić Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w [...], oraz w stosunku do niego. Tylko w tym zakresie mógł bowiem zostać naruszony interes prawny odwołującego się, ponieważ tylko ta część uchwały dotyczy jego praw i obowiązków. W pozostałej części uchwała dotyczy natomiast kandydatów (ich praw i obowiązków), którzy – jak odwołujący się – nie zostali przedstawieni z wnioskiem o powołanie, a zatem po stronie odwołującego się nie występował żaden interes prawny w kwestionowaniu tej części uchwały. Mogli to uczynić przez wniesienie własnych odwołań do Sądu Najwyższego wyłącznie ci uczestnicy postępowania, których nazwiska zostały wymienione w punkcie 2 uchwały. W tej sytuacji należy uznać, iż oceniane odwołanie w zakresie, w jakim odnosi się do kandydatów niewybranych przez Radę (poza samym odwołującym się), jest niedopuszczalne, wobec czego musi podlegać odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.

Kierując się przedstawionymi motywami i w związku z tym uznając bezzasadność podstaw i zarzutów odwołania w pozostałej części, Sąd Najwyższy

orzekł o jego oddaleniu na mocy art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.